

Hilde Frateur

“15 jaar MMM: Mens, Milieu en Muziek”

Wanneer we op een warme zomeravond aankomen in Kessel, staat Hilde Frateur ons op te wachten bij het Netepaleis. Dit is een vroeger tuinbouwbedrijf dat nu dient als thuisbasis voor Hilde en haar vzw MMM. Bij de ingang staat een oude stookolietank, die nu dienst doet als klanktank. De akoestiek in de ronde, open ruimte is inderdaad fantastisch. Terwijl Hilde ons rondleidt op het domein, en we de bloeiende akkerflora bewonderen, begint ze haar verhaal met een anekdote.

Hilde: Als studente ben ik in Italië gaan druiven plukken. Dan kwamen de vrouwen me 's morgens vroeg oppikken om naar de wijngaard te gaan, en moesten we de hele dag met onze armen en nek omhoog druiven plukken. Dat was erg zwaar werk, dat lichter werd gemaakt omdat we samen zongen. Dat bleef diep in mij zitten. Jaren later, vroeg ik **Wannes Van de Velde** om hier een stage te komen geven, en toen ik die liederen begon te zingen, voelde hij zich dertig jaar jonger, het waren de liederen uit zijn *Mistero Buffo* tijd. 's Avonds reed ik hem terug naar Antwerpen, in een klein autootje volgestouwd met instrumenten, en de hele weg hebben wij die liederen gezongen. Hij heeft me dan aangemoedigd om met die liederen iets te doen, om die traditie door te geven. Ik ben toen begonnen met zelf zangstages te geven, later organiseerden we ze hier, in Kessel, met **Wannes, Dirk Van Esbroeck, Vera Coomans, Tom Theuns, Wouter Vandenaabeele, Edwin Van Vinckenroye, Rein Van Vincenroye, Eric Montbel, Sylvie Berger,**...

Als ik ergens een mooi optreden zag, sprak ik de artiesten aan met de vraag om hier een stage te komen geven. Ik heb in die periode ook heel veel steun gehad aan **Gunther Bauweraerts**.

We vieren deze zomer 15 jaar MMM. Hoe is dat ontstaan?

Heel spontaan. Ik had hier al een fietsersbond opgericht, uit onvrede met de onveilige verkeerssituatie, ik organiseerde natuurwandelingen, fuiven,

muziekspelen... om dit allemaal te overkoepelen besloot ik, samen met een paar vriendinnen een vzw op te richten. Omdat het allemaal vrouwen waren, gaven we het de naam **Amazone**, met het bijvoegsel **Mens, Milieu en Muziek**, vandaar MMM. Die drie elementen zijn belangrijk, omdat ik niet in schuifjes wil denken, niet alleen met muziek wil bezig zijn, maar een bredere aanpak wil hebben. Het is wel zo dat de muziek de bindende factor is tussen alles waar we mee bezig zijn voor mens en milieu. Mijn liederen zitten vol

met respect voor al wat leeft, en dat probeer ik naar buiten te brengen. Met de locatie die we nu hebben, het Netepaleis, komt dat nog meer tot uiting. In het begin was het vooral op Vlaanderen gericht, nu gaan we ook veel meer internationaal. We krijgen hier Italianen en Fransen over de vloer.

Hoe is de muziek in je leven gekomen, Hilde?

Die muzikaliteit heeft er altijd ingezeten. Als klein meisje zong ik al in de kerk, tot ik 14 jaar was. Ik ben van toen al gewoon om alleen te zingen. Dan heb ik muzikschool gevolgd, eerst piano, later gitaar, ook zang bij mijn groot tante **Lucie Frateur**, die stempedagoge was in Den Haag. Dan is dat wat stilgevallen, hoewel ik heimelijk toch graag accordeon wou leren spelen. Toen ik al kinderen had – ik heb er 4 – begon de microbe opnieuw te bijten. Mijn kinderen wilden ook graag muziek volgen, en mijn zoon zelfs accordeon. We hebben toen een instrument

gekocht, en hij is les beginnen volgen aan de muzikschool. In die tijd kwamen we op een Open Monumentendag aan een schuur in Putte, en daar was een folkgroupje aan

het spelen. Toen besepte ik dat het dat was wat ik wou doen. Ik sloeg aan de praat met de muzikanten, en die spoorden me aan om naar de stage in Gooik te gaan, om die muziek te leren. Daar heb ik eerst zang gevolgd, maar al snel ook accordeon bij **Wilfried Moonen**. Omdat er in deze streek echt niets was om les te volgen, ben ik dan maar zelf begonnen met

stages te organiseren. Ik kreeg al snel veel respons, onder andere vanuit Leuven kwam er heel veel volk af. Geleidelijk aan bouwde ik mijn netwerk uit, sprak ik mensen aan om hier stage te komen geven, ook uit het buitenland. Op hun beurt nodigden die me dan uit om bij hen op te treden of stages te geven en zo ging alles aan het rollen. Een paar jaar geleden werd ik gevraagd om op te treden op een festival in Italië, dat volledig gewijd was aan de liedcultuur die de dorpen in de Po-vlakte verbond. Een vrouwenkoor van 80- en 90-jarige rijstpluksters van weleer waren verrast toen ik ook strofen zong van bella Ciao delle Mondine, die zij eerder nooit hoorden. Ik had deze in de streek van Pisa geleerd op een plaats waar men me vroeg om op een vredesfestival te gaan zingen. Op die manier kan ik ook mijn eigen repertoire uitbouwen. Door uitwisseling leer je eigenlijk heel veel. Ik heb hele Italiaanse pleinen in het Nederlands laten zingen, ik werd uitgenodigd op de Filippijnen en leerde daar

“Muziek is de bindende factor tussen alles waar we mee bezig zijn voor mens en milieu”

Hilde Frateur

Foto: © Bart Derolf

Hilde Frateur: "In die 15 jaar dat MMM nu bestaat zijn er natuurlijk hoogtes en laagtes geweest, dat is met alles zo."

een aantal van hun liederen, waar ik dan een aantal strofen bij schreef in het Nederlands, om die dan hier in de Vlaamse scholen te zingen. Dankzij uitwisseling zing ik nu de titelsong van mijn cd *Heet op de planeet* in 13 talen. Dit alles geeft me dan de kans om over mijn reis te vertellen, over de mensen en de cultuur ginder, en zo komen we terug bij het uitgangspunt van MMM.

MMM als vereniging

MMM is een groep mensen die samen denkt, die af en toe bijeenkomt, met een wisselende kern. Je hebt mensen die er elke keer bij zijn, al meer dan 10 jaar lang.

Hilde toont ons een map, waarin ze alles heeft bijgehouden van de voorbije 15 jaar MMM stages. Het is een mooie staalkaart van wat er op het vlak van folk in binnen- en buitenland leefde in die periode. Het is ook mooi om zien hoe de organisatie ervan, de

aankleding ook mee evolueert met de jaren. Het wordt allemaal een beetje professioneler, de affiches die eerst nog met de hand geschreven en getekend waren, zijn nu mooi in meerkleurendruk met foto's. Maar het hele opzet, de basisgedachte, de aandacht voor mens en milieu via muziek is nog steeds de rode draad die overal doorloopt. De stages die werden georganiseerd zijn een verzameling van korte workshops, soms van een dag, soms wat langer, zowel instrumentaal als zang. Met steeds ook aandacht voor de kinderen, met aangepaste programma's.

Hilde: In die 15 jaar dat MMM nu bestaat zijn er natuurlijk hoogtes en laagtes geweest, dat is met alles zo. Ik ben er altijd positief blij-

ven tegenover staan, en vandaag doe ik het met nog meer enthousiasme dan toen we begonnen. Maar ik ben wel altijd eerlijk gebleven, en heb geen toegevingen willen doen aan onze basisprincipes. Dat is heilig voor mij.

"Mijn liederen zitten vol met respect voor al wat leeft, en dat probeer ik naar buiten te brengen"

Hilde Frateur

Bij het naar buiten gaan blijven we nog even staan aan de ingang van het Netepaleis. Daar is een muur vol met affiches over de verschillende stages en projecten die MMM georganiseerd heeft. Het is een mooie staalkaart, gaande van Mistero Buffo en Wannes Van de Velde over

Eric Montbel en Gilles Chabenat tot Laïes en... Puur Muziek!

Steven Vanderaspolden